

Reform af DOTs pensionisttakster juni 2020

Eskil Thuesen, Movia
Jan Sigurdur Christensen, DSB
Rebekka Nymark, Metroselskabet
TRU-møde 21. januar 2020

DOT Din
Offentlige
Transport

Emner til drøftelse

Takst Sjælland:

- Fase 1: Ordinære billetter i 2017,
- Fase 2: Pensionisttakster i 2020

Hvad er problemet med DOTs pensionstrabat i dag?

Løsning med inspiration fra Takst Vest

Konsekvenser for pensionisterne

Metroens kvalitetstillæg for pensionister

Spørgsmål og drøftelse

DOT

Takst Sjælland, fase 1

- Gennemført 15. januar 2017. 80 pct. af alle rejser på Sjælland
- Bred politisk tilslutning
- Sjælland samlet i ét pendlingsområde for ordinære rejser
- Alle zoners princippet bortfaldt
- Provenuneutral for selskaberne og kommuner/regioner
- Uændrede takster for 93 pct. af alle rejser, 3 pct. fik lavere takster og 4 pct. fik højere takster
- Takstafbødning for lange rejser i hovedstadsområdet efter ønske fra transportminister og transportpolitiske ordførere
- ”Bedre-billigere”-forligskredsen besluttede senere en 3-årig kompensation til pendlere med mere end 5 pct. prisstigning. Der er et meget lille brug af den ordning
- August 2018: Rigsrevisionen finder takstharmoniseringen tilfredsstillende – og konstaterer at pensionistrabat mangler

Pensionistreform en bunden opgave

” Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at taksterne i den kollektive trafik ikke er blevet harmoniseret på landsplan, sådan som Folketinget har forudsat det i lovgivningen”.

- Statsrevisorerne 19. august 2015

” I forhold til de særlige tilbud til pensionister på Sjælland har Transport-, Bygnings- og Boligministeriet i juni 2018 oplyst, at trafikelskaberne på Sjælland nu har gennemført analyser af rejsemønstre og behov med henblik på at tilpasse de særlige tilbud for pensionister på Sjælland til de nye takster”.

- Rigsrevisionen 10. august 2018

Harmonisering på tværs mangler

Pensionistrabatten gives i dag som pensionistkort (mimrekort), primært bundet til tre takstområder, fastlagt efter amtsgrænserne før kommunalreformen.

En pensionist i Roskilde med børnebørn i Helsingør skal have ét pensionistkort til 595 kr for 3 måneder.

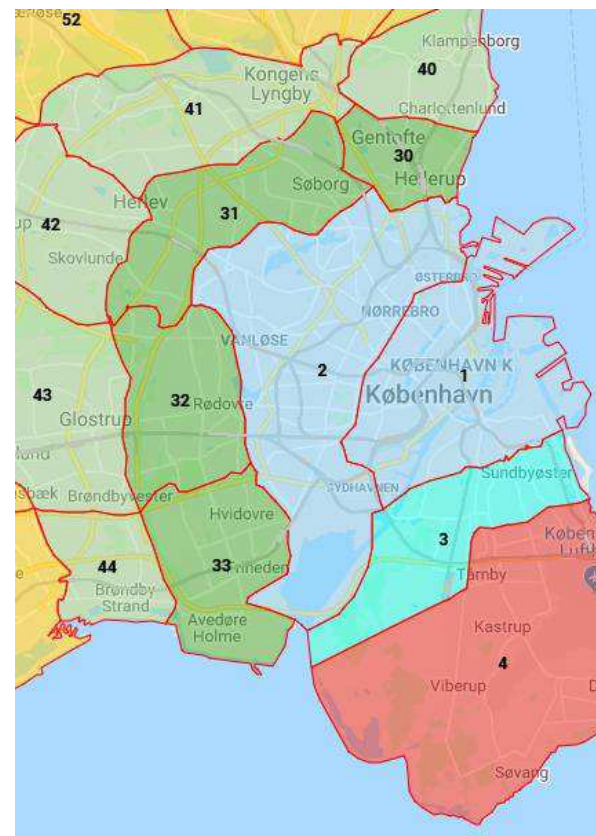
En pensionist i Roskilde med børnebørn i Næstved skal have tre forskellige pensionistkort til i alt 1435 kr for 3 måneder.

”Spærretiden” forsvinder

”Spærretiden” er en særregel i hovedstadsområdet og gælder busser, metro og lokaltog om morgenen i Storkøbenhavn, samt alle DSB-tog i hovedstadsområdet både morgen og eftermiddag

Mange pensionister har i lang tid – og med rette – været kede af ”spærretiden”.

Med reformen gælder pensionistrabatten hele døgnet og alle dage og pensionister får desuden yderligere 20 pct. rabat (i alt 52 pct.) uden for myldretiden og i weekender som alle andre rejsende.

Erfaringer fra Takst Vest – indført marts 2018

- Overgangen fra pap pendlerkort til Rejsekort pendlerkort gav en del af kunderne, herunder (en del af) pensionisterne nogle udfordringer ved at finde ud af at oprette og bruge kortet. Det medførte mange henvendelser i de betjente salg, som hjalp kunderne. De fleste kunder har nu vænnet sig til brugen af Rejsekortet.
- Vest for Storebælt gælder lokalt visse særregler. I 8 kommuner kan der købes særlige pensionistkort til kommunens busser (samt i Århus letbanen). Kortene er ikke gyldige til tog.
- DSB, Metroselskabet og Movia finder ikke, at disse særregler er brugbare løsninger på Sjælland for fordi DSBs tog og Metroen er så integrerede dele af det kollektive trafiknet, at et pensionistkort alene til busser vil være af begrænset nytte. Herudover er kommunerne generelt geografisk mindre end i Jylland, hvorfor de fleste pensionister vil have brug for at kunne rejse uden for kommunegrænsen.

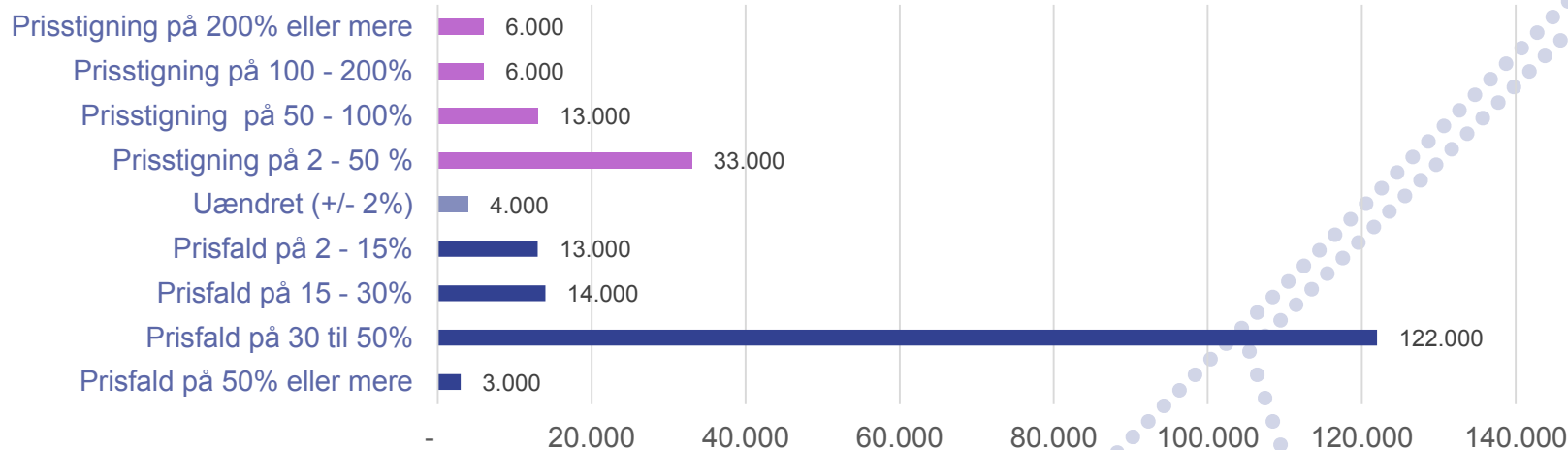
DOTs forslag for Sjælland har elementer fra Takst Vest med mulighed for pensionistrabat på enkeltbillet, rejsekort og pendlerkort

- 40 pct. pensionistrabat på rejsekortrejser + 20 pct. rabat udenfor myldretid og i weekender, i alt 52 pct.
- 25 pct. pensionistrabat på pendlerkort. De kan fås som rejsekort med og uden check ud og som papkort på DOTs hjemmeside
- 25 pct. rabat på enkeltbillet til mere end 3 zoner – købes på stationer
- Ingen ”spærretid”
- Samme regler for alle pensionister, der rejser i DOT
- Forslaget er provenuneutralt

Væsentlige kundekonsekvenser i pct.

- Ca. 60.000 pensionister skal betale mere end i dag
- Ca. 150.000 pensionister skal betale mindre end i dag
- Højeste prisstigninger for pensionister, der rejser ofte og rejser langt på deres pensionistkort

Prisændring i pct., antal pensionister der bruger kollektiv transport*

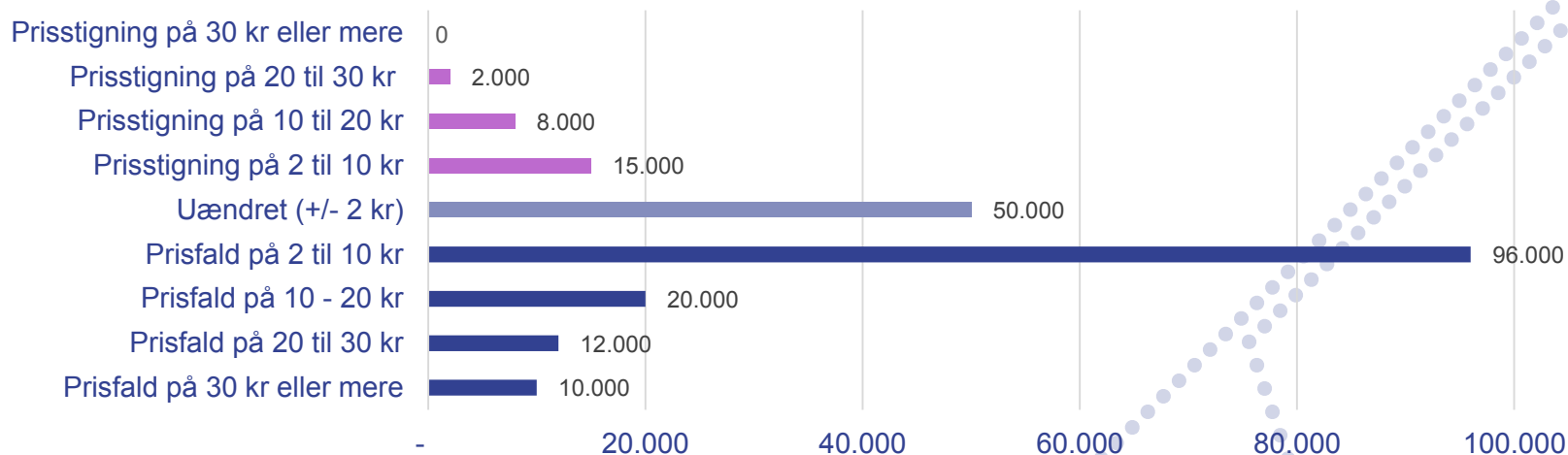

* Andel med højere prisstigninger marginalt lavere end oplyst før jul

Kundekonsekvenser i kr.

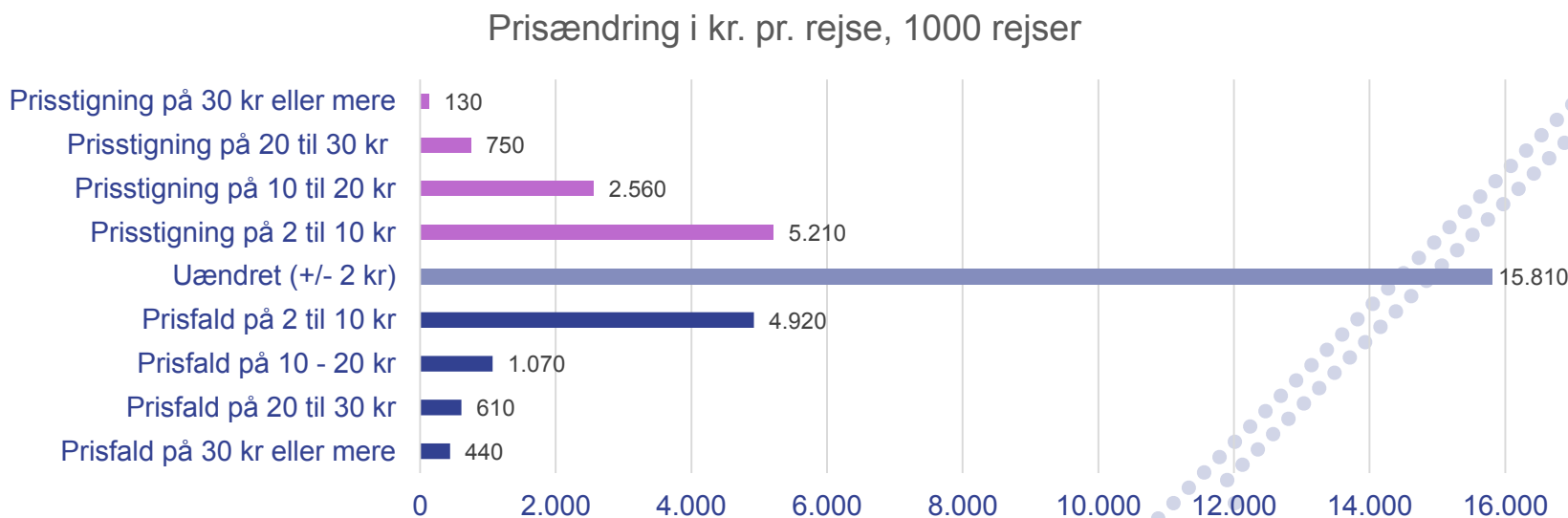
- Langt de fleste pensionister vil opleve lidt lavere eller uændrede priser pr rejse
- Men der er en mindre gruppe pensionister, der vil få væsentligt dyrere pris pr rejse

Prisændring i kr. pr. rejse, antal pensionister der bruger kollektiv transport

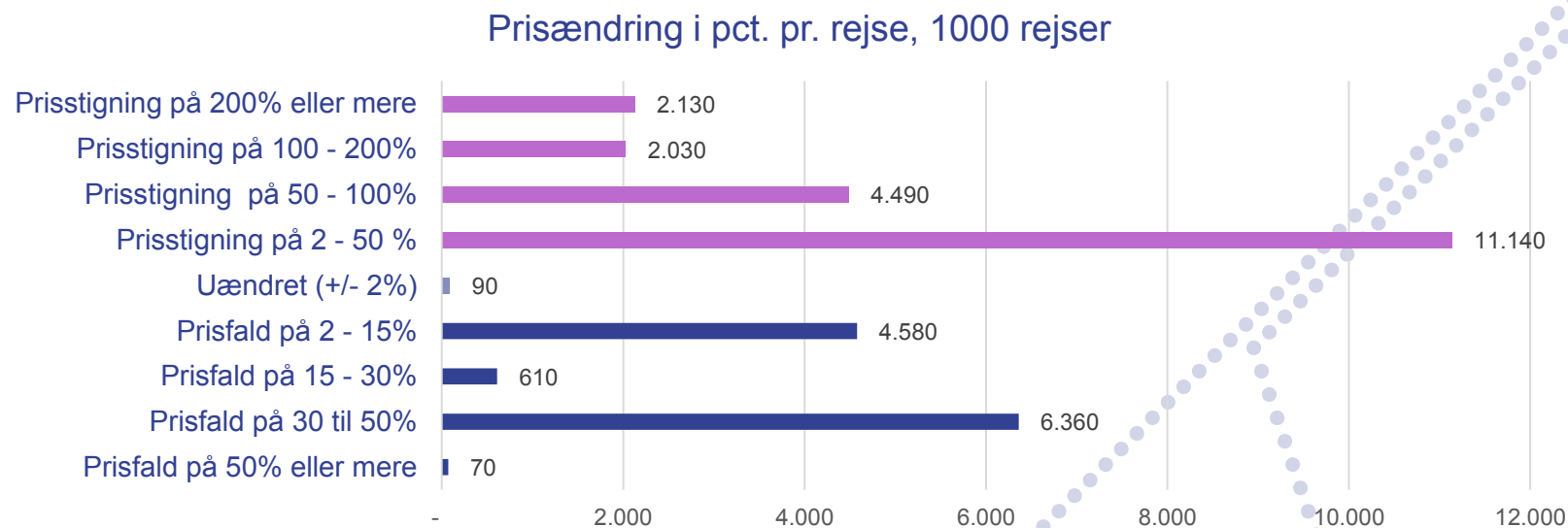
Ændringer i kr. fordelt på rejser

- Knap halvdelen af alle pensionistrejser har uændret pris (+/- 2 kr)
- Knap 4 af 5 rejser har en prisændring på højest +/- 10 kr.

Ændringer i pct., fordelt på rejser

- Flere rejser med prisstigninger end prisfald – men ofte korte rejser
- Figuren illustrerer, at brugere af pensionistkort rejser oftere end andre pensionister
- Over halvdelen af pensionister med pensionistkort har både prisstigninger og prisfald p.g.a. rejser i "spærretiden" og rejser uden for gyldighedsområdet

To eksempler i dag – betaler ca. samme pris, men får meget forskellig rabat

Bjarne og Kirsten

(BT 14. januar 2020)

Bjarne, 80 og Kirsten, 75, står til en solid prisstigning, rosset

RISIKERER PRISSTIGNING PÅ 450 PROCENT

- Bruger ofte bus og tog til læge, sygehus, ældredans, ture til Bakken og indkøb
- Betaler i dag hver 200 kr. pr. måned svarende til en rabat på 1633 kr. eller knap 90 pct.
- Meget få pensionister rejser så meget, at de optjener så stor rabat.

”Preben”

- Rejser 6 korte rejser pr. måned på rejsekort
- Betaler i dag 146 kr. pr. måned, med en rabat på 0 pct.
- Lejlighedsvist rejsende pensionist, ca. 38 pct. af pensionister i hovedstadsområdet

DOT

Efter reformen – samme rabat

Bjarne og Kirsten

(BT 14. januar 2020)

Bjarne, 60 og Kirsten, 75, står til en ødel præstation. resten

**RISIKERER PRISSTIGNING PÅ
450 PROCENT**

- Efter reformen betaler de 1.100 kr. pr. måned, dvs. en rabat på 40 pct. eller 733 kr.
- Betaler efter reformen 900 kr. mere end i dag pr. måned.

”Preben”

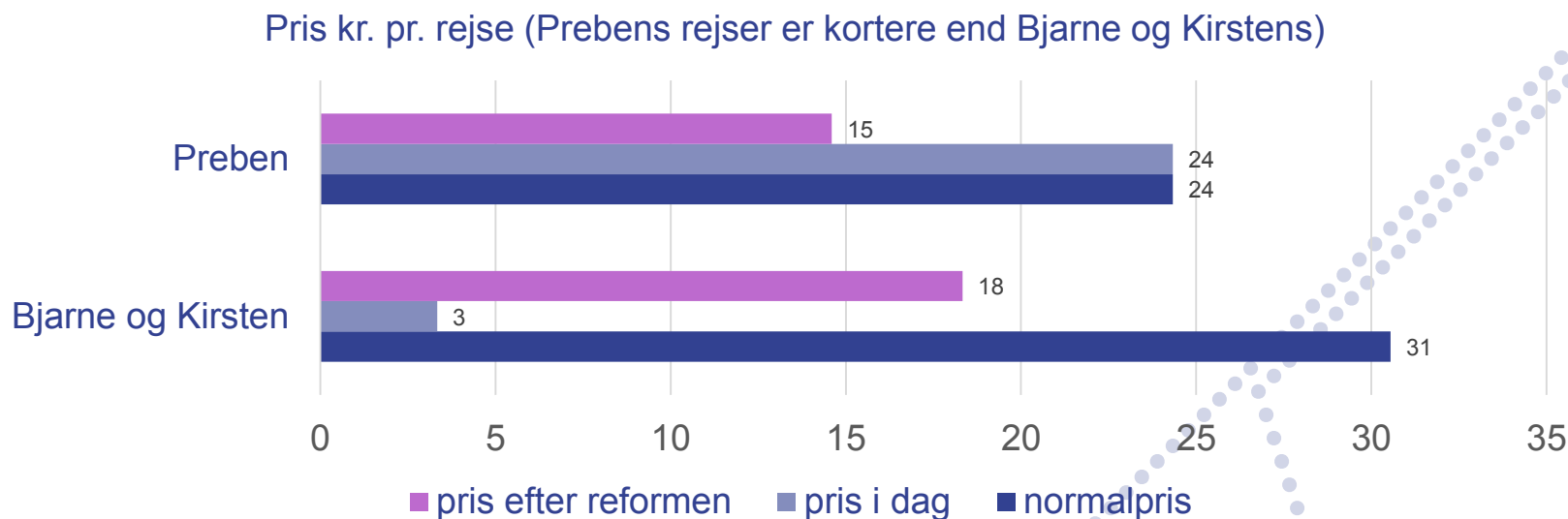

- Efter reformen betales 88 kr. pr. måned, dvs. en rabat på 40 pct. eller 58 kr.
- Betaler efter reformen 58 kr. mindre end i dag

DOT

Prisændring pr. rejse for de to eksempler

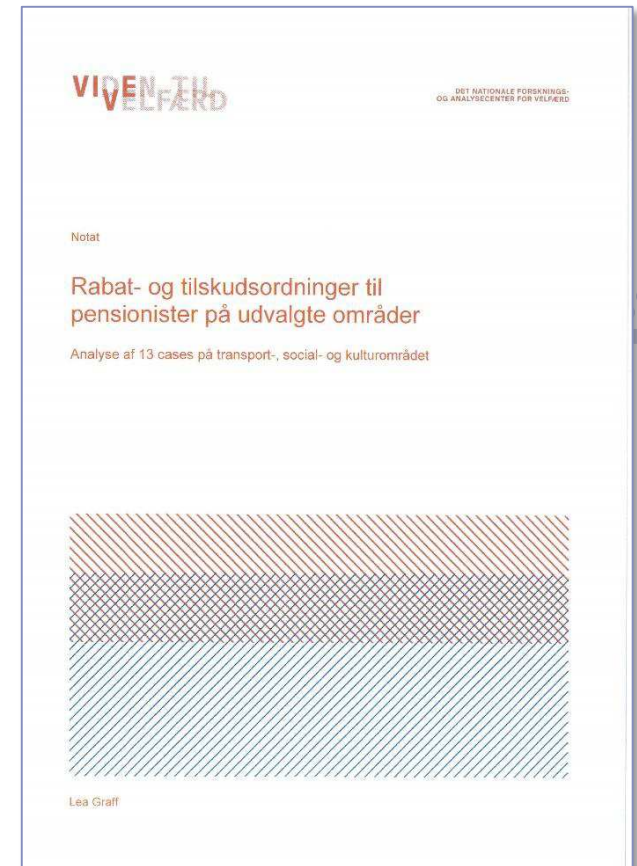
- Det forudsættes, at Bjarne og Kirsten har én returrejse dagligt. Normalprisen er 30,55 kr. Bjarne og Kirsten betaler i dag 3,33 kr. pr. rejse, mens Preben betaler 24,33 kr. pr. rejse.
- Hvis Kirsten og Bjarne rejser oftere, men kortere (svarende til Prebens rejse længde), betaler de i dag 2,65 kr. pr. rejse.

Vurdering af afbødning af store stigninger

- Forskellige muligheder nøje vurderet med inspiration fra andre områder.
- Pensionistkort bundet til gamle takstområder ikke muligt, da takstområderne skal forsvinde med harmoniseringen.
- Højere rabat på pendlerkort og lavere på rejsekort vil hjælpe højfrekvente pensionister – men uden spærretid vil det primært være til fordel for seniorer i fuldtidsbeskæftigelse.
- En løsning, hvor pensionister med særlige økonomiske vilkår skal visiteres til særlig lav takst, vil gøre bus og tog mindre tilgængelig og være administrativ tung

Billetprodukter med og uden kvalitetstillæg

Produkter med kvalitetstillæg

Rejsekort 'classic'

- Rejsekort 'personligt'
- Rejsekort 'flex'
- Rejsekort 'anonymt'

Pendlerkort:

- Pendler kombi rejsekort
- Pendlerkort på rejsekort
- Pendlerkort på mobil
- Øresundspendlerkort
- Erhvervskort

Note: Alle kundetyper betaler kvalitetstillæg
(kundetype pensionist først fra juni 2020)

Produkter uden kvalitetstillæg

- Enkeltbillet
- Ungdomskort
- Citypass (turister)
- Skolekort

Kvalitetstillæg - priser

Rejsekort 'classic' – peak

Voksen 1,60 kr.

Barn 0,80 kr.

Pensionist 0,96 kr. (40 pct. rabat, fra juni 2020)

Rejsekort 'classic' – off peak

Voksen 1,28 kr.

Barn 0,64 kr.

Pensionist 0,77 kr. (40 pct. rabat, fra juni 2020)

Pendlerkort

80,- kr. pr. måned

40,- kr. pr. måned

60,- kr. pr. måned (25 pct. rabat, fra juni 2020)

Rejsekort Pendler kombi pensionist

Der opkræves fra juni 2020 et kvalitetstillæg på 0,96 kr. pr. rejse i metroen (0,77 kr. i off-peak perioder) – dog maksimalt 60 kr. pr. måned

Spørgsmål?

